

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL ŪKIO SUBJEKTO TEO LT, AB, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ DIDMENINĖS
ATSİETOS PRIEIGOS (ĮSKAITANT IŠ DALIES ATSİETĄ PRIEIGĄ) PRIE
VIETINĖS METALINĖS VYTOS POROS LINIJOS IR DALINĖS VIETINĖS
METALINĖS VYTOS POROS LINIJOS, SKIRTOS PLAČIAJUOSČIO RYŠIO IR
BALSO PASLAUGOMS TEIKTI RINKOJE**

2006 m. liepos 17 d. Nr. 1V-818
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. [69-2382](#)) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1, 3, 9 ir 15 dalimis, 17 straipsnio 1 dalimi ir Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 „Dėl Rinkos tyrimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [141-5174](#)), 24 ir 25 punktais, atsižvelgdamas į 2003 m. vasario 11 d. Komisijos rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų elektroninių ryšių srityje, reikalaujančių *ex-ante* reguliavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, 2000 m. gruodžio 18 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 2287/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos (OL 2004 Specialusis leidinys, 13 skyrius, 26 tomas, p. 83), 2000 m. gegužės 25 d. Komisijos rekomendaciją 2000/417 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos: galimybė konkurencingai teikti visą elektroninių ryšių paslaugų asortimentą, įskaitant plačiajuostės multimedijos ir sparčias interneto paslaugas (OL 2004 Specialusis leidinys, 13 skyrius, 25 tomas, p. 280) ir išnagrinėjęs Didmeninės atsietos prieigos (įskaitant iš dalies atsietą prieigą) prie vietinės metalinės vytos poros linijos ir dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos, skirtos plačiajuosčio ryšio ir balso paslaugoms teikti rinkos tyrimo (toliau – Rinkos tyrimas) metu juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2005 m. lapkričio 15 d. raštu Nr. (25.18/8)-1B-3995 pateiktą Rinkos tyrimo anketą bei atsižvelgdamas į Rinkos tyrimo ataskaitą (toliau – Ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u:

1.1. Kaip nustatyta Ataskaitos 4.3 skyriuje, Didmeninės atsietos prieigos (įskaitant iš dalies atsietą prieigą) prie vietinės metalinės vytos poros linijos ir dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos, skirtos plačiajuosčio ryšio ir balso paslaugoms teikti (toliau – Atsietą prieigą) rinka apibrėžiama kaip Lietuvos Respublikos teritoriją aprėpianti nacionalinė rinka, kurią sudaro viešojo fiksuoto telefono ryšio tinklo metalinės vytos poros linijos, reikalingos Atsietai prieigai teikti.

1.2. Viešojo fiksuoto telefono ryšio tinklo metalinės vytos poros linijas tiriamojo laikotarpio pabaigoje (2005 m. rugsėjo 30 d.) turėjo TEO LT, AB (iki 2006 m. gegužės 5 d. bendrovės pavadinimas buvo AB „Lietuvos telekomas“) (98,84 proc.) ir AB „Lietuvos geležinkeliai“, UAB „Eurocom“, UAB „Neltė“, AB „Ogmios centras“ (visi kartu 1,16 proc.).

1.3. Atliktas tyrimas dėl konkurencijos veiksmingumo Atsietos prieigos rinkoje parodė, kad konkurencija šioje rinkoje nėra veiksminga, nes:

1.3.1. Išanalizavus pagrindinius konkurencijos veiksmingumo vertinimo kriterijus (rinkos struktūrą, vertikalią integraciją, pirkėjo derybinę galią, įėjimo į rinką barjerus ir potencialią konkurenciją), kuriais vadovaujantis sprendžiama, ar konkurencija Atsietos prieigos rinkoje yra veiksminga, nustatyta, kad:

1.3.1.1. TEO LT, AB 2005 m. rugsėjo 30 d. turėjo 98,84 proc. visų metalinės vytos poros linijų, reikalingų Atsietai prieigai teikti, Lietuvos Respublikos teritorijoje.

1.3.1.2. TEO LT, AB teikiamai Atsietos prieigos paslaugai būdingas vertikalus integruotumas.

1.3.1.3. Ūkio subjektas, norintis pirkti Atsietos prieigos paslaugą iš TEO LT, AB, pirkėjo derybinės galios neturi.

1.3.1.4. Įėjimo į Atsietos prieigos rinką barjerai yra aukšti.

1.3.1.5. Potenciali konkurencija Atsietos prieigos rinkoje nenustatyta.

1.3.2. Atlikus konkurencijos veiksmingumo Atsietos prieigos rinkoje analizę, kaip pateikta Ataskaitos 6.2 skyriuje, išskirtos šios konkurencijos problemos:

1.3.2.1. Vertikali paslaugų integracija ir disponuojamos infrastruktūros kontrolė TEO LT, AB suteikia esminį pranašumą kitų ūkio subjektų atžvilgiu.

1.3.2.2. TEO LT, AB turi motyvų ir galimybes neteikti Atsietos prieigos paslaugos kitiems ūkio subjektams.

1.4. Kaip nurodyta Ataskaitos 6.3 skyriuje, ūkio subjektą TEO LT, AB sudaro TEO LT, AB kartu su susijusiais juridiniais asmenimis, t. y. UAB „Baltic Data Center“, UAB „Kompetencijos ugdymo centras“, UAB „Lintel“, UAB „Omnitel“, UAB „Voicecom“, VšĮ „TEO sportas“ (toliau visi kartu – ūkio subjektas TEO LT, AB).

2. P r i p a ž į s t u ūkio subjektą TEO LT, AB turinčiu didelę įtaką Atsietos prieigos rinkoje, kaip nustatyta Ataskaitos 6.3 skyriuje, nes:

2.1. Ūkio subjektas TEO LT, AB tiriamojo laikotarpio pabaigoje (2005 m. rugsėjo 30 d.) turėjo 98,84 proc. visų metalinės vytos poros linijų, kuriomis galima teikti Atsietą prieigą, Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2.2. Ūkio subjektas, norėdamas teikti mažmenines plačiajuosčio ryšio ir (ar) balso paslaugas į ūkio subjekto TEO LT, AB viešojo fiksuoto telefono ryšio tinklo galinius taškus, turi pirkti Atsietą prieigą tik iš ūkio subjekto TEO LT, AB.

2.3. Ūkio subjektas TEO LT, AB Atsietos prieigos rinkoje nesusiduria su pirkėjo derybine galia, kuri galėtų įtakoti Atsietos prieigos kainą ir (ar) kitas Atsietos prieigos teikimo sąlygas.

2.4. Ūkio subjektas TEO LT, AB Atsietos prieigos rinkoje nesusiduria nei su realia, nei su potencialia konkurencija, galinčia įtakoti Atsietos prieigos kainą ir (ar) kitas Atsietos prieigos teikimo sąlygas, nes ūkio subjektas TEO LT, AB yra vienintelis Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkio subjektas viešai skelbiantis pasiūlymą Atsietai prieigai teikti ir turintis (2005 m. rugsėjo 30 d.) 98,84 proc. visų Atsietai prieigai teikti reikalingų metalinės vytos poros linijų.

2.5. Ūkio subjektas TEO LT, AB turi ekonominį interesą bei galimybes vienašališkai nustatyti Atsietos prieigos teikimo sąlygas (kainą, kokybę, prieigos suteikimo laiką ir kt.) bei informacijos apie Atsietos prieigos teikimo sąlygas (įskaitant kainą) detalumą ir informacijos teikimo terminus.

2.6. Ūkio subjektas TEO LT, AB turi motyvus ir galimybes diskriminuoti kitus ūkio subjektus ir nustatyti skirtingas Atsietos prieigos kainas kitiems ūkio subjektams, nei teikdamas analogišką paslaugą sau.

2.7. Ūkio subjektas TEO LT, AB turi ekonominį interesą bei galimybes nustatyti grobuoniškas plačiajuosčio ryšio ir balso paslaugų, kurias teikia savo galutiniams paslaugų gavėjams, kainas, taip sukurdamas kainų spaudimą ir stabdydamas konkurenciją atitinkamų mažmeninių paslaugų rinkoje.

3. P a k e i č i u Ryšių reguliavimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2002 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 158 „Dėl Rinkų, kuriose didelę įtaką turintiems ūkio subjektams taikomas įpareigojimas suteikti prieigą, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [117-5284](#)) patvirtintame Rinkų, kuriose didelę įtaką turintiems ūkio subjektams taikomas įpareigojimas suteikti prieigą, sąrašė nustatytą Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo (Žin., 1998, Nr. [56-1548](#); 2002, Nr. [75-3215](#)) (toliau – Telekomunikacijų įstatymas) 16 straipsnyje nurodytą įpareigojimą. Ryšių reguliavimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 170 „Dėl didelę įtaką viešųjų fiksuoto telefono ryšio paslaugų ir tinklų rinkoje turinčių ūkio subjektų“ („Informaciniai pranešimai“, 2002, Nr. 97-518; 2003, Nr. 1-11) nustatytus Telekomunikacijų įstatymo 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 22, 24 straipsniuose nurodytus įpareigojimus, Ryšių reguliavimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 177 „Dėl Rinkų, kuriose didelę įtaką turintiems ūkio subjektams taikomas skaidrumo įpareigojimas, sąrašo ir reikalaujamos skelbti informacijos masto, detalumo ir paskelbimo būdo nustatymo“ (Žin., 2002, Nr. [119-5390](#)) patvirtintame Rinkų, kuriose didelę įtaką turintiems ūkio subjektams taikomas skaidrumo

įpareigojimas, sąrašo ir reikalaujamos skelbti informacijos masto, detalumo ir paskelbimo būdo apraše nustatytą Telekomunikacijų įstatymo 12 straipsnyje nurodytą įpareigojimą tokia apimtimi, kiek jie yra susiję su Atsietos prieigos ir susijusių paslaugų teikimu TEO LT, AB viešuoju fiksuoto telefono ryšio tinklu (likusia apimtimi Telekomunikacijų įstatymo pagrindu nustatyti įpareigojimai lieka galioti pagal Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 79 straipsnį), į šiuos įpareigojimus, kuriuos ūkio subjektas TEO LT, AB privalo vykdyti nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos, kaip nurodyta Ataskaitos 7 skyriuje:

3.1. Įpareigojimą suteikti prieigą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnyje. Kiek tai susiję su Atsietos prieigos paslaugos teikimu, ūkio subjektas TEO LT, AB privalo:

3.1.1. Patenkinti pagrįstus kitų ūkio subjektų prašymus suteikti visiškai ir iš dalies atsietą prieigą prie vietinės ar dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos.

3.1.2. Suteikti Atsietos prieigos gavėjui prieigą prie vietinių ir dalinių vietinių metalinės vytos poros linijų, kurios yra:

3.1.2.1. aktyvios, t. y. visiškai įrengtos vietinės ir dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos, kuriomis ūkio subjektas TEO LT, AB teikia elektroninių ryšių paslaugas savo galutiniams paslaugų gavėjams;

3.1.2.2. neaktyvios, t. y. visiškai įrengtos vietinės ir dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos, kuriomis ūkio subjektas TEO LT, AB neteikia elektroninių ryšių paslaugų savo galutiniams paslaugų gavėjams;

3.1.2.3. iš dalies įrengtos, t. y. nenutiestos iki galutinio paslaugų gavėjo patalpų.

3.1.3. Suteikti prieigą prie tinklo elementų ir (ar) kitų priemonių skirtų prijungti Atsietos prieigos gavėjo elektroninių ryšių tinklui.

3.1.4. Sąžiningai derėtis su kitais ūkio subjektais, prašančiais suteikti Atsietą prieigą.

3.1.5. Nenutraukti prieigos prie jau suteiktų priemonių.

3.1.6. Suteikti prieigą prie techninių sąsajų, protokolų ar kitų technologijų, kurios yra būtinos Atsietos prieigos teikimui ir paslaugų suderinamumui.

3.1.7. Suteikti prieigą prie patalpų ar kitus elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdus.

3.1.8. Suteikti susijusias paslaugas, būtinas užtikrinti paslaugų teikimą galutiniams paslaugų gavėjams.

3.1.9. Suteikti prieigą prie veiklos palaikymo sistemų ar kitų informacinių sistemų, būtinų sąžiningai paslaugų teikimo konkurencijai užtikrinti.

3.1.10. Ūkio subjektas TEO LT, AB gali atsisakyti suteikti Atsietą prieigą, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kurie yra pagrįsti objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą, jei teisės aktai nenustato kitaip.

3.2. Nediskriminavimo įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 19 straipsnyje. Ūkio subjektas TEO LT, AB, turintis didelę įtaką Atsietos prieigos rinkoje, privalo nediskriminuoti Atsietos prieigos ir su jos teikimu susijusių priemonių gavėjų, įskaitant analogiškų sąlygų analogiškais aplinkybėmis taikymą ir tos pačios kokybės bei tokiais pačiomis sąlygomis, kokias turi pats arba teikia savo padaliniais, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams, paslaugų bei informacijos teikimą.

3.3. Skaidrumo įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 straipsnyje. Ūkio subjektas TEO LT, AB privalo, kiek tai susiję su Atsietos prieigos paslaugos teikimu:

3.3.1. Standartiniame pasiūlyme suteikti Atsietą prieigą viešai skelbti detalią informaciją pagal Operatoriaus, įpareigoto suteikti atsietą prieigą prie vietinės metalinės vytos poros linijos, standartinio pasiūlymo paskelbimo sąlygų aprašą, patvirtintą Tarnybos direktoriaus 2005 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. 1V-942 „Dėl Operatoriaus, įpareigoto suteikti atsietą prieigą prie vietinės metalinės vytos poros linijos, standartinio pasiūlymo paskelbimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [133-4813](#)), ir Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisykles, patvirtintas Tarnybos direktoriaus 2005 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. 1V-941 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [133-4812](#)), įskaitant apskaitos informaciją, technines specifikacijas, tinklo

charakteristikas, Atsietos prieigos teikimo bei naudojimo sąlygas, Atsietos prieigos ir susijusių paslaugų kainas, jei teisės aktai nenustato kitaip.

3.3.2. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio įpareigojimo nustatymo dienos paskelbti standartinį pasiūlymą suteikti Atsietą prieigą.

3.3.3. Teikti ūkio subjektams, siekiantiems gauti Atsietą prieigą, visą informaciją, būtiną šioms didmeninėms paslaugoms gauti.

3.3.4. Skelbti informaciją apie Atsietos prieigos paslaugas, kaip nustatyta Informacijos, reikalaujamos skelbti nustačius skaidrumo įpareigojimą, apimties, jos detalumo reikalavimų, paskelbimo būdo ir kitų paskelbimo sąlygų apraše, patvirtintame Tarnybos direktoriaus 2006 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 1V-4 „Dėl Informacijos, reikalaujamos skelbti nustačius skaidrumo įpareigojimą, apimties, jos detalumo reikalavimų, paskelbimo būdo ir kitų paskelbimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [6-236](#)).

3.4. Kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnyje. Ūkio subjektas TEO LT, AB privalo, kiek tai susiję su Atsietos prieigos paslaugos teikimu:

3.4.1. Užtikrinti, kad Atsietos prieigos kaina neviršytų kainų, orientuotų į sąnaudas, apskaičiuotas pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą (*angl. Fully Distributed Costs – FDC*), ir pateikti Tarnybai tai patvirtinančius dokumentus. Taip pat ūkio subjektas TEO LT, AB turi užtikrinti Atsietos prieigos atskirų sudedamųjų dalių kainų orientavimą į sąnaudas.

3.4.2. Tvarkyti sąnaudų apskaitą pagal Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisykles, patvirtintas Tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-737 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [70-2606](#)).

3.5. Apskaitos atskyrimo įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje. Ūkio subjektas TEO LT, AB privalo vykdyti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje numatytą apskaitos atskyrimo įpareigojimą pagal Apskaitos atskyrimo taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus, patvirtintus Tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-738 „Dėl Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [70-2607](#)).

4. I n f o r m u o j u, kad šis įsakymas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka ir terminais.

5. N u r o d a u šį įsakymą paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

DIREKTORIUS

TOMAS BARAKAUSKAS
